

ŽŪK „PIENAS LT“ VEIKLOS SKAIDRUMO POLITIKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Būdama modernia, patikima, socialiai atsakinga įmone ŽŪK „Pienas LT“ (toliau – Kooperatyvas) plėtoja sąžiningus santykius su savo nariais, darbuotojais, verslo partneriais, klientais, valdžios institucijomis bei visuomene. Savo veiklos sėkmę Kooperatyvas sieja su bendruomenės, visuomenės ir suinteresuotų asmenų pasitikėjimu ir **bendrujų principų išdėstyto Jungtinių Tautų Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje¹ laikymusi**.
2. Kooperatyvo veiklos skaidrumo politika nustato bendruosius veiklos skaidrumo, įskaitant, bet neapsiribojant korupcijos netoleravimo nuostatas, korupcijos prevencijos priemones bei jų įgyvendinimo koordinavimą ir kontrolę.
3. Skaidrumo politikos tikslas – užtikrinti, kad Kooperatyve vykdoma veikla ir elgsena atitiktų teisės aktų reikalavimus, aukščiausius patikimumo, sąžiningumo, skaidrumo ir etikos standartus.
4. Skaidrumo politika vadovaujasi visi Kooperatyvo darbuotojai ir Kooperatyvo valdymo organų nariai. Kooperatyvas siekia, kad šiame dokumente įtvirtintas skaidraus elgesio nuostatas įgyvendintų ir Kooperatyvo tiekėjai bei partneriai. Veiklos skaidrumo politika papildo bendrą Kooperatyvo dokumentacijos sistemą, kuri taip pat apima:
 - 4.1 Interesų konfliktų valdymo politiką, patvirtintą Kooperatyvo valdybos sprendimu.
 - 4.2 Konfidencialios informacijos nustatymo ir naudojimo bei konfidencialumo laikymosi tvarką, patvirtintą Kooperatyvo valdybos sprendimu.
 - 4.3 ŽŪK „Pienas LT“ verslo veiklos kodeksas, patvirtintas Kooperatyvo valdybos sprendimu.
5. Pagrindinės sąvokos:
 - 5.1 Artimi asmenys — asmens sutuoktinis, sugyventinis, partneris, kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka, taip pat jų tėvai (įtėviai), vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės), seneliai, vaikaičiai ir jų sutuoktiniai, sugyventiniai ar partneriai.
 - 5.2 Interesų konfliktas – situacija, kai asmuo, vykdydamas jam pavestas funkcijas ar pavidimą, privalo priimti sprendimą ar dalyvauti jį priimant, ar įvykdyti pavidimą, kuris susijęs su jo ar jam artimo asmens privačiu interesu.
 - 5.3 Kyšininkavimas – valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens paties ar per tarpininką pažadėjimas ar susitarimas priimti neteisėtą ar nepagrįstą atlygį (materialų ar nematerialų, turintį ekonominę vertę rinkoje ar jos neturintį), t. y. kyši už pageidaujama veiklą, taip pat reikalavimas ar provokavimas duoti kyši bei kyšio priėmimas.
 - 5.4 Kronizmas – draugų ir/ar bičiulių protegavimas ir jų globa naudojantis turimomis pareigomis bei statusu.
 - 5.5 Neetiškas elgesys – elgesys, prieštaraujantis teisės aktų nustatytoms ir/ar visuomenėje pripažintoms etikos ir elgesio nuostatomis.
 - 5.6 Nepotizmas – savo šeimos narių, giminaičių bei kitų artimų asmenų (taip pat ir sugyventinių, partnerių) globa ir protegavimas, naudojantis einamomis pareigomis, vardu ir galia.
 - 5.7 Neteisėtos dovanos – bet kokie daiktai, pinigai, dovanų čekiai, paslaugos, išskirtinės lengvatos ar nuolaidos teikiamos asmeniui dėl jo vykdomų pareigų, išskyrus dovanas, gaunamas ar teikiamas pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su asmenis, dirbančio valstybės tarnyboje ar įmonėje, pareigomis, taip pat reprezentacijai skirtas dovanas (valstybės, įmonės ir kitokia simbolika, kalendoriai, knygos ir kitokie informacinio pobūdžio spaudiniai), taip pat dovanas, kurios nėra ypatingai didelės vertės (t. y. ne daugiau kaip 50 Eur).
 - 5.8 Papirkimas – bet kurio asmens, paties ar per tarpininką, pasiūlymas, pažadėjimas, susitarimas duoti neteisėtą ar nepagrįstą atlygį (materialų ar nematerialų, turintį ekonominę vertę rinkoje ar jos neturintį) ar tokio atlygio davimas valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui, ar trečiajam asmeniui.

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.278385>

- 5.9 Prekyba poveikiu – neteisėti veiksmai pasinaudojant savo pareigomis, įgaliojimais ar kita tikėtina įtaka, siekiant paveikti įstaigą, organizaciją, valstybės tarnautoją ir pan., kad šie teisėtai ar neteisėtai veiktų ar neveiktų vykdydami savo įgaliojimus.
- 5.10 Piktnaudžiavimas – Kooperatyvo vidaus teisės aktais ir / ar kitais dokumentais suteiktų teisių, pareigų ir įgaliojimų panaudojimas ar nepanaudojimas veikiant priešingai Kooperatyvo interesams, pažeidžiant konkrečiai pareigybei keliamus tikslus, taip pat suteiktų įgaliojimų viršijimas, taip pat valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens pasinaudojimas savo tarnybine padėtimi priešingais tarnybai interesais arba įgaliojimų viršijimas.
- 5.11 Tretieji asmenys – tai šalis, su kuria Kooperatyvas yra užmezgęs ar ketina užmegzti atitinkamus teisinius santykius (klientai, vartotojai, rangovai, konsultantai, subrangovai, tiekėjai, pardavėjai, patarėjai, atstovai, tarpininkai ir kt.).
- 5.12 Kitos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, Lietuvos standarte LST/ISO 37001:2017 („Antikorupcinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“) ir kituose teisės aktuose bei sąžiningo verslo praktikoje.

II. SKAIDRUMO POLITIKOS PRINCIPAI

6. Kooperatyvo darbuotojai/valdymo organų nariai privalo vengti aplinkybių ir situacijų, kuomet jų privatūs interesai gali susikirsti su Kooperatyvo interesais. Kooperatyvas imasi teisėtų kontrolės priemonių ir tikisi, kad Kooperatyvo darbuotojai/valdymo organų nariai, atlikdami savo pareigas, visais atvejais priims tinkamus, racionalius sprendimus, nesieks asmeninės naudos. Kooperatyvas draudžia naudotis Kooperatyvo turtu su darbu nesusijusioms funkcijoms atlikti ir/ar kitaip pažeisti teisėtus Kooperatyvo interesus.
7. Kooperatyvas netoleruoja piktnaudžiavimo einamomis pareigomis, Kooperatyvo vidaus teisės aktais suteiktų įgaliojimų viršijimo.
8. Kooperatyvas netoleruoja bet kokios formos kyšininkavimo ir/ar papirkimo. Kooperatyvo darbuotojams/ valdymo organų nariams draudžiama tiesiogiai ir / ar netiesiogiai siūlyti, duoti, suteikti leidimą duoti, prašyti, priimti arba gauti kyšį, įskaitant ir per bet kuriuos trečiuosius asmenis.
9. Kooperatyvas netoleruoja bet kokių prekybos poveikiu formų.
10. Kooperatyvas neteikia neteisėtų dovanų ar paslaugų, jei tai lemia gaunančiojo sprendimą Kooperatyvo naudai. Asmenys, vykdydami savo pareigas, laikydamiesi veiklos objektyvumo principo, negali priimti ar duoti dovanų ar neatlygintinų paslaugų, siūlyti ar priimti pramogų, išskirtinių lengvatų ir nuolaidų bei kitos asmeninės naudos, kuri koku nors būdu galėtų įtakoti jų veiklą, susijusią su Kooperatyvo veikla. Šis draudimas netaikomas, kai siūlomi tik simboliniai dėmesio ir pagarbos išraiškos ženklai – mažaverčiai suvenyrai, daiktai, susiję su veiklos reklama, gėlės ir kitos dovanos, kvietimai į su veikla susijusius priėmimus, kultūrinius renginius ar vaišes, kurios negali įtakoti jas gaunančiojo sprendimų. Pinigai negali būti dovanojami arba priimami kaip dovana, nepriklausomai nuo jų sumos.
11. Kooperatyvas teikia paramą ir/ar labdarą vadovaudamasi paramos ir labdaros skyrimą reglamentuojančiais teisės aktais ir Kooperatyvo organų sprendimais.
12. Kooperatyve netoleruojamas bet kokios kronizmo/nepotizmo apraiškos, t. y. savo draugų, šeimos narių, giminaičių ir/ar kitokiais ryšiais su darbuotojais susijusių asmenų protegavimas, globa, įdarbinimas, taip pat tokių asmenų tiesioginio pavaldumo ar kontrolės santykiai Kooperatyvo darbo aplinkoje. Darbuotojai į pareigas Kooperatyve atrenkami vertinant objektyviai, sąžiningai, vadovaujantis jų kompetencijomis bei poreikiu Kooperatyvui.
13. Kiekvienas asmuo turi teisę, kad jo vadovai, pavaldiniai ir tokias pačias ar panašaus pobūdžio pareigas atliekantys darbuotojai ir/ar tretieji asmenys su juo elgtųsi sąžiningai, kolegiskai ir pagarbiai. Kooperatyvas netoleruoja jokios diskriminacijos ir priekabiavimo (dėl rasės, religijos, tikėjimo, tautinės kilmės, lyties, orientacijos, neįgalumo, amžiaus, šeimyninės padėties ir t.t.).
14. Kooperatyvas gerbia visų savo darbuotojų, verslo partnerių, klientų privatumą. Kooperatyvas atsakingai tvarko asmens duomenis, laikydamasis visų galiojančių asmens duomenų privatumo apsaugą reglamentuojančių įstatymų, priežiūros institucijų ar kitų kompetentingų institucijų

rekomendacijų. Asmens duomenys yra renkami, tvarkomi, perduodami, saugomi ir naikinami teisėtai, sąžiningai ir skaidriai.

15. Kooperatyvo viešųjų pirkimų veikla vykdoma griežtai vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių pirkimų organizavimą ir vykdymą, bei Kooperatyvo lokalių teisės aktų reikalavimais.
16. Kooperatyvas laiko sąžiningą konkurenciją vienu iš esminių savo veiklos ir rinkos principu. Konkurencijos teisės aktai taikomi visiems verslo susitarimams, nepriklausomai nuo jų formos. Dėl konkurencijos teisinės bazės sudėtingumo visi su konkurentais ar su kitomis trečiosiomis šalimis sudaromi susitarimai, galintys turėti neigiamą poveikį konkurencijai, turi būti patikrinami teisininkų.
17. Kooperatyvas laikosi organizacinio ir finansinio skaidrumo principų. Visas finansines ataskaitas, kurias reglamentuoja nustatyti teisės aktai, pateikia Registrų centrui (www.registrucentras.lt) bei vykdo visus finansinius nurodymus, kurie reglamentuojami teisės aktais.

III. ĮGYVENDINIMAS IR PRANEŠIMAI

18. Kooperatyvo vadovybės pareiga – užtikrinti, kad veiklos skaidrumo politika būtų įtraukta į darbuotojų/valdymo ar priežiūros organų mokymo programas. Vadovybė nuolat stebi, ar laikomasi veiklos skaidrumo politikos, ir įgyvendina konkrečias stebėsenos programas. Dėl pastebėtų veiklos skaidrumo politikos pažeidimų kreipiamasi į tiesioginį vadovą arba Kooperatyvo paskirtąjį atsakingąjį asmenį – Kooperatyvo generalinį direktorių arba jo deleguotą asmenį.
19. Veiklos skaidrumo politika rizikos grupių (pardavimų padalinio, žaliavų padalinio, valdybos, administracijos ir kt.) atžvilgiu prevenciškai įgyvendinama:
 - 19.1. Per viešųjų ir privačiųjų interesų deklaravimo pareigą privalomą visiems Kooperatyvo darbuotojams/organų nariams/ekspertams/konsultantams;
 - 19.2. Verslo veiklos kodekso taikymą Kooperatyvo partneriams;
 - 19.3. Konfidencialios informacijos nustatymo ir naudojimo bei konfidencialumo laikymosi tvarką;
 - 19.4. Skaidrią buhalterinę apskaitą;
 - 19.5. Personalo mokymus;
 - 19.6. Kt. priemonės reaguojant į kasdieninius iššūkius.
20. Kooperatyvo darbuotojai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, su kuriais Kooperatyvą sieja sutartiniai, bendradarbiavimo ar kitokio pobūdžio santykiai, taip pat visuomenės nariai kviečiami anonimiškai pranešti apie galimus pažeidimus arba galimai neteisėtus Kooperatyvo darbuotojų/valdymo organų veiksmus el. paštu: pranesk@pienaslt.lt. Su visais pranešimais susipažįsta Kooperatyvo generalinis direktorius ir paveda juos spręsti atsakingiems kooperatyvo darbuotojams. Kooperatyvas savo galimybių ir kompetencijos ribose garantuoja visišką konfidencialumą ir užtikrina bet kokių pranešančių asmenų duomenų anonimiškumą.

IV. ATSAKOMYBĖ

21. Šios politikos nuostatų pažeidimas laikomas asmens pareigų pažeidimu ir už padarytą pažeidimą taikoma Lietuvos Respublikos įstatymuose ir Kooperatyvo vidaus teisės aktuose numatyta drausminė, civilinė, administracinė ir/ar baudžiamoji atsakomybė.
22. Tais atvejais, kai Politikos pažeidimas turi nusikalstamos veikos požymių, apie tai pranešama kompetentingoms institucijoms ir už šias veikas taikoma Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatyta atsakomybė.
23. Kooperatyvas turi teisę vienašališkai nutraukti sutartį su fiziniu ir / ar juridiniu asmeniu, su kuriuo Kooperatyvą sieja sutartiniai teisiniai santykiai, jei šis fizinis ir / ar juridinis asmuo įsiteisėjusiu teismo sprendimu pripažintas kaltu dėl sukčiavimo, korupcijos, pinigų plovimo, dalyvavimo nusikalstamoje organizacijoje.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Veiklos skaidrumo politika tvirtinama ir keičiama Kooperatyvo valdybos sprendimu.
25. Veiklos skaidrumo politika skelbiama viešai Kooperatyvo interneto svetainėje <https://www.pienas.lt/>.
26. Kiekvienas Kooperatyvo narys/darbuotojas/valdymo ar priežiūros organo narys gali teikti siūlymus dėl veiklos skaidrumo politikos tobulinimo.
27. Pasikeitus teisiniam reguliavimui ar kitoms aplinkybėms, veiklos skaidrumo politika turėtų būti papildoma ir atnaujinama.